



STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Webinář:

Mgr. Jakub Kašpar

Overturismus v chráněných územích

Datum: 1. 3. 2023, 13:00-14:30

Moderátor: **Handrij Härtel**

Overturismus – problém, který (zatím) neumíme řešit

Jakub Kašpar
Správa KRNAP

Webinář 1. března 2023



Krkonoše – jedna z kolébek turistiky v českých zemích

Počátky turistiky v Krkonoších se datují už do poloviny 19. století (pár odvážných cestovatelů dorazilo už v předchozím století)

Turistika ve větším měřítku začíná v 90. letech 19. století – horské boudy, suvenýry, pohlednice...

Návštěvnost se zvyšuje s lepší dostupností ve 20. století – vlaky, autobusy, auta

Masová návštěvnost po II. světové válce, především s odborovou rekreací ROH

Po roce 1989 vybudováno množství nové turistické a sportovní infrastruktury – hotely, pensiony, apartmánové domy, lanové parky, sjezdovky... především v ochranném pásmu NP

Data o návštěvnosti dosud chyběla a do roku 2018 Správa KRNAP odhadovala 5 – 6 milionů návštěv (pobytových dní) v roce na území Krkonoš

V červnu 2018 jsme poprvé získali přesná čísla o návštěvnosti v roce 2017

Návštěvnost Krkonoš 2017 - 2019

Celková návštěvnost Krkonoš 2018

	KRKONOŠE, území Národního parku CELKEM			KRKONOŠE, pouze údolní města / obce CELKEM			KRKONOŠE, celé pohoří CELKEM		
	Domáci	Zahraniční	CELKEM	Domáci	Zahraniční	CELKEM	Domáci	Zahraniční	CELKEM
Turisté	584 627	144 883	729 510	846 679	201 712	1 048 391	1 431 306	346 595	1 777 901
24 hod pobytu	1 106 597	308 731	1 415 328	2 201 964	624 874	2 826 838	3 308 561	933 605	4 242 166
Přenocování	1 683 510	403 118	2 086 628	2 893 345	673 509	3 566 854	4 576 855	1 076 627	5 653 482
Turistodny	2 331 175	535 913	2 867 088	3 848 577	873 317	4 721 894	6 179 752	1 409 230	7 588 982
<i>Počet 24 hod na turistu</i>	1,89	2,13	1,94	2,60	3,10	2,70	2,31	2,69	2,39
<i>Počet přenocování na návštěvu</i>	2,65	3,00	2,71	2,99	3,40	3,06	2,86	3,24	2,92
<i>Počet přenocování na turistu</i>	2,88	2,78	2,86	3,42	3,34	3,40	3,20	3,11	3,18
<i>Počet turistodnů na návštěvu</i>	3,67	3,99	3,73	3,98	4,41	4,06	3,86	4,24	3,93
<i>Počet turistodnů na turistu</i>	3,99	3,70	3,93	4,55	4,33	4,50	4,32	4,07	4,27
Výletníci	727 018	290 292	1 017 310	710 563	280 801	991 364	1 437 581	571 093	2 008 674
Výletonávštěvy (výletodny)	1 515 019	425 146	1 940 165	1 831 982	505 890	2 337 872	3 347 001	931 036	4 278 037
<i>Počet návštěv na výletníka</i>	2,08	1,46	1,91	2,58	1,80	2,36	2,33	1,63	2,13
Návštěvníci (turisté + výletníci)	1 311 645	435 175	1 746 820	1 557 242	482 513	2 039 755	2 868 887	917 688	3 786 575
Návštěvy celkem	2 149 663	559 594	2 709 257	2 798 135	704 011	3 502 146	4 947 798	1 263 605	6 211 403
Návštěvodny	3 846 194	961 059	4 807 253	5 680 559	1 379 207	7 059 766	9 526 753	2 340 266	11 867 019

Návštěvnost Krkonoš 2017 - 2019

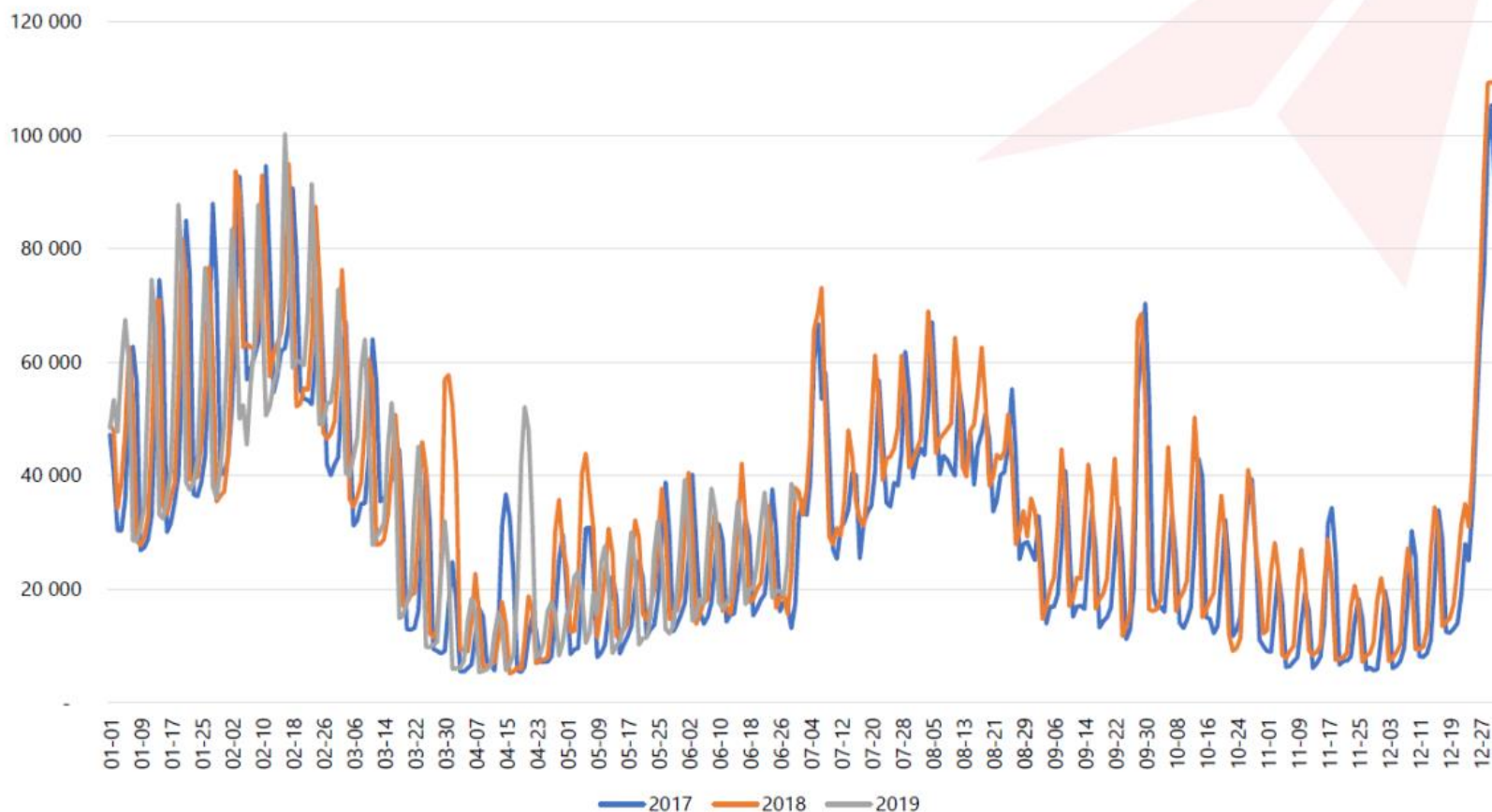
Celková návštěvnost Krkonoš 1. a 2. Q 2019

	KRKONOŠE, území Národního parku CELKEM			KRKONOŠE, pouze údolní města / obce CELKEM			KRKONOŠE, celé pohoří CELKEM		
	Domáci	Zahraníční	CELKEM	Domáci	Zahraníční	CELKEM	Domáci	Zahraníční	CELKEM
Turisté	300 588	87 064	387 652	407 592	115 633	523 225	708 180	202 697	910 877
24 hod pobytu	633 255	197 764	831 019	1 074 950	351 690	1 426 640	1 708 205	549 454	2 257 659
Přenocování	920 073	249 553	1 169 626	1 459 012	391 187	1 850 199	2 379 085	640 740	3 019 825
Turistodny	1 265 162	333 938	1 599 100	1 954 389	512 157	2 466 546	3 219 551	846 095	4 065 646
<i>Počet 24 hod na turistu</i>	2,11	2,27	2,14	2,64	3,04	2,73	2,41	2,71	2,48
<i>Počet přenocování na návštěvu</i>	2,64	2,93	2,69	2,92	3,26	2,98	2,80	3,12	2,87
<i>Počet přenocování na turistu</i>	3,06	2,87	3,02	3,58	3,38	3,54	3,36	3,16	3,32
<i>Počet turistodnů na návštěvu</i>	3,63	3,92	3,68	3,91	4,26	3,98	3,79	4,12	3,86
<i>Počet turistodnů na turistu</i>	4,21	3,84	4,13	4,79	4,43	4,71	4,55	4,17	4,46
Výletníci	286 859	135 398	422 257	332 777	158 517	491 294	619 636	293 915	913 551
Výletonávštěvy (výletodny)	694 124	227 287	921 411	936 615	312 152	1 248 767	1 630 739	539 439	2 170 178
<i>Počet návštěv na výletníka</i>	2,42	1,68	2,18	2,81	1,97	2,54	2,63	1,84	2,38
Návštěvníci (turisté + výletníci)	587 447	222 462	809 909	740 369	274 150	1 014 519	1 327 816	496 612	1 824 428
Návštěvy celkem	1 042 950	312 548	1 355 498	1 436 435	432 250	1 868 685	2 479 385	744 798	3 224 183
Návštěvodny	1 959 286	561 225	2 520 511	2 891 004	824 309	3 715 313	4 850 290	1 385 534	6 235 824

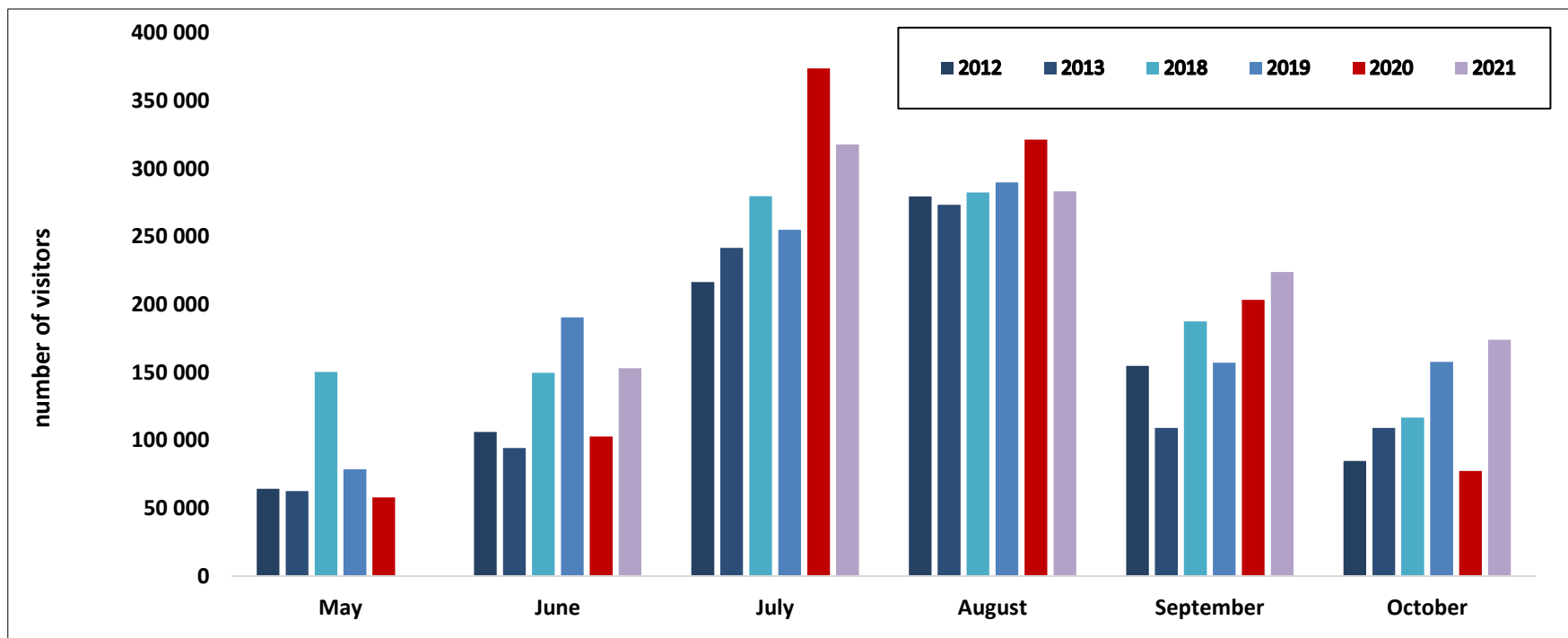
Návštěvnost Krkonoš 2017 - 2019

Srovnání návštěvnosti celého pohoří Krkonoše za sledované období

Návštěvníci celkem



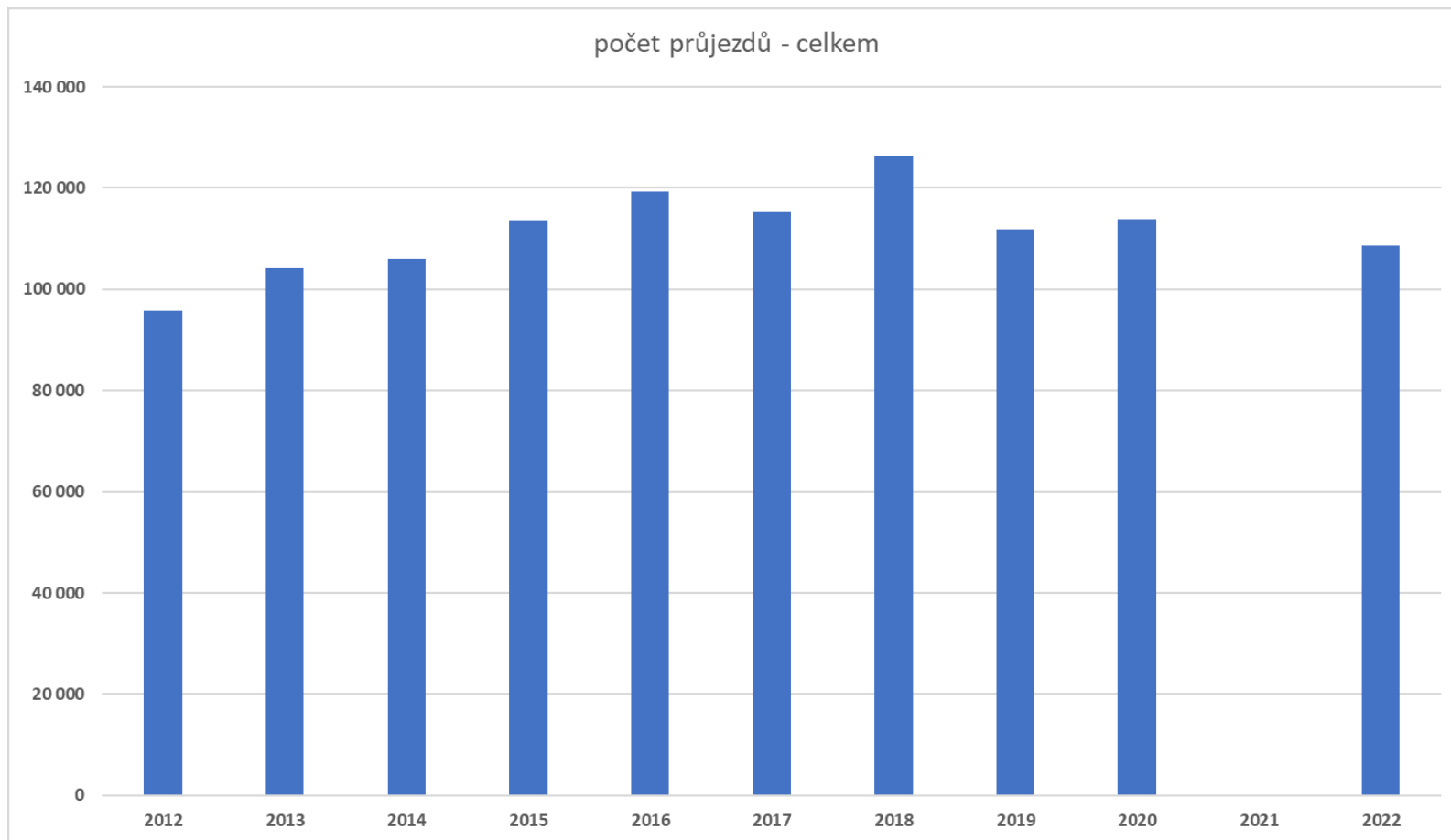
Počty návštěvníků setrvale rostou



* Graf ukazuje počty návštěvníků podle automatických sčítačů, umístěných na vstupech do klidového území KRNAP v dekadě 2012 – 2021

* Všimněte si nárůstu v covidovém roce 2020 – červené sloupce

Intenzita automobilové dopravy neklesá



* Vjezd motorových vozidel do NP je zakázán – ovšem zákon má seznam výjimek

* čísla za rok 2021 chybí, protože v roce 2021 byly v květnu a červnu sčítače v opravě

Intenzivní tlak zejména na tundrové biotopy

Návštěvnost vybraných turistických cílů (2021)

Návštěvnost turistických cílů v Krkonoších v roce 2021	Sněžka			Luční bouda / Výrovka			Pramen Labe / Zlaté návrší		
	Domácí	Zahraniční	CELKEM	Domácí	Zahraniční	CELKEM	Domácí	Zahraniční	CELKEM
Návštěvodny	385 973	43 489	429 462	193 108	23 598	216 706	210 436	25 063	235 499
<i>Podíl na návštěvodnech</i>	<i>90%</i>	<i>10%</i>	<i>100%</i>	<i>89%</i>	<i>11%</i>	<i>100%</i>	<i>89%</i>	<i>11%</i>	<i>100%</i>

Návštěvnost turistických cílů v Krkonoších v roce 2021	Rozhledna Štěpánka / Vrch Hvězda			Stezka korunami stromů Krkonoše		
	Domácí	Zahraniční	CELKEM	Domácí	Zahraniční	CELKEM
Návštěvodny	72 616	5 745	78 361	219 349	19 225	238 574
<i>Podíl na návštěvodnech</i>	<i>93%</i>	<i>7%</i>	<i>100%</i>	<i>92%</i>	<i>8%</i>	<i>100%</i>

Nejnávštěvovanějším turistickým cílem v Krkonoších v roce 2021 byla Sněžka s celkem 429 462 návštěvodny (385 973 domácích a 43 489 zahraničních). Luční bouda / Výrovka zaznamenala 216 706 návštěvodny (193 108 domácích a 23 598 zahraničních), Pramen Labe / Zlaté návrší 235 499 návštěvodny (210 436 domácích a 25 063 zahraničních), Rozhledna Štěpánka / Vrch Hvězda 78 361 návštěvodny (72 616 domácích a 5 745 zahraničních) a Stezka korunami stromů Krkonoše 238 574 návštěvodny (219 349 domácích a 19 225 zahraničních).

* V roce 2021 navštívilo pouze vrchol Sněžky 429 462 lidí = téměř 1 200 lidí denně!
Absolutní rekord padl 12. 9. 2020, kdy se na vrcholu vystříдалo více než 12 000 lidí.

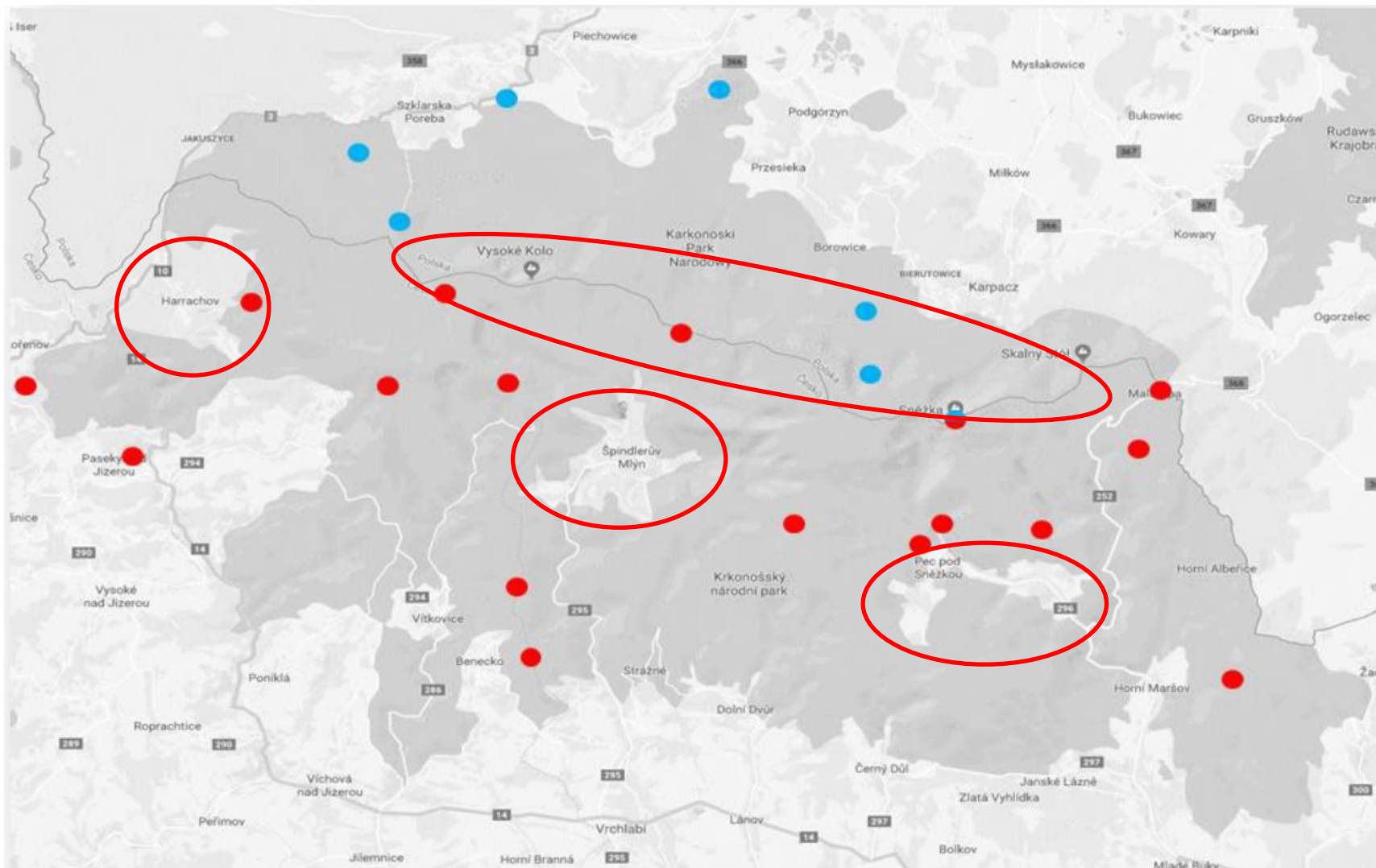
* Pro porovnání, vrchol Hvězda s rozhlednou Štěpánka ve stejném roce navštívilo 78 361 lidí = 215 denně. Senzitivita biotopu nesrovnatelně nižší.

Jak jsme na tom ve světě?

Nejnavštěvovanější národní parky světa

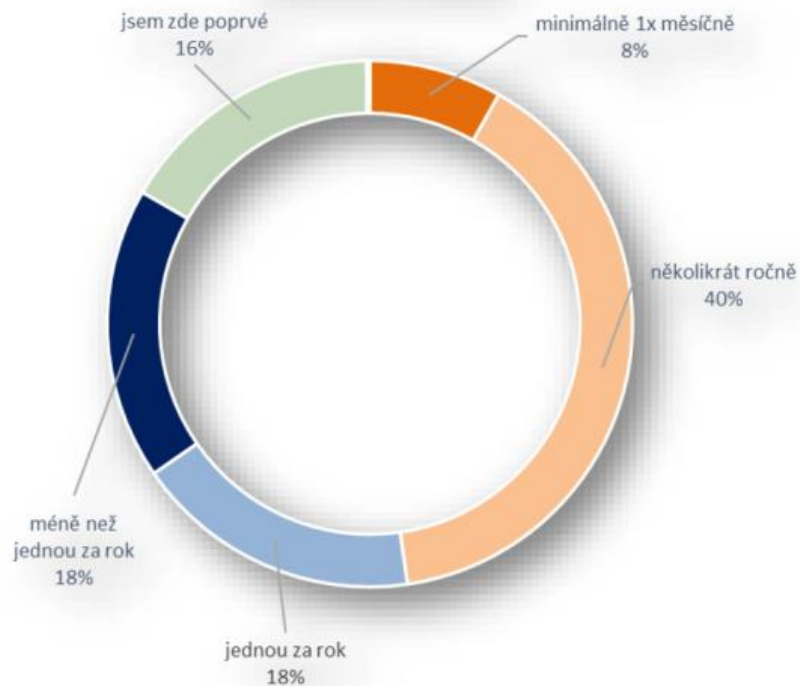
Národní park	Plocha území	Návštěvodny za rok	Návštěvodnů na km ²
Karkonosze (PL)	60 km ²	2 500 000	41 667
Cuyahoga Valley (USA)	132 km ²	3 000 000	22 727
Krkonoše (NP+OP) (CZ)	550 km ²	11 900 000	21 636
České Švýcarsko (CZ)	79 km ²	1 420 000	17 923
KRNAP (CZ)	363 km ²	4 800 000	13 223
Haleakala (USA)	139 km ²	1 500 000	10 791
Seoraksan (J. Korea)	398 km ²	3 100 000	7 789
New Forest (UK)	567 km ²	4 300 000	7 584
Mammoth Cave (USA)	212 km ²	1 600 000	7 547
Peak District (UK)	1 439 km ²	10 100 000	7 019

Terénní výzkum VII/2018 – VI/2019

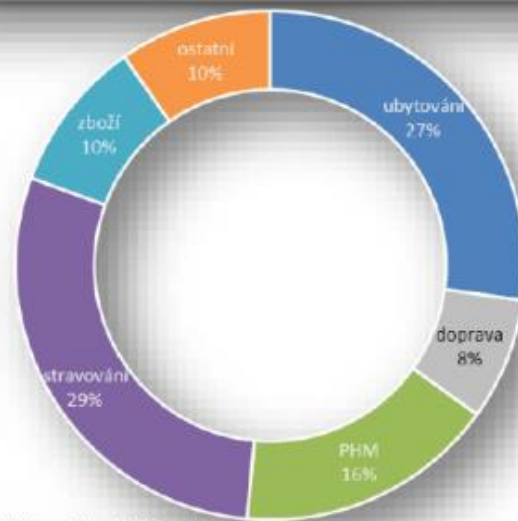


Terénní výzkum VII/2018 – VI/2019

frekvence návštěv



Průměrné výdaje návštěvníka Krkonoš je za celé sledované období (4 kvartály) **779,- Kč na osobu a den**
resp. **749,- na osobu a den** (po převážení*)
I.Q. léto 2018: 588,- Kč na osobu a den
II.Q. podzim 2018: 961,- Kč na osobu a den
III.Q. zima 2019: 704,- Kč na osobu a den
IV.Q. jaro 2019: 799,- Kč na osobu a den



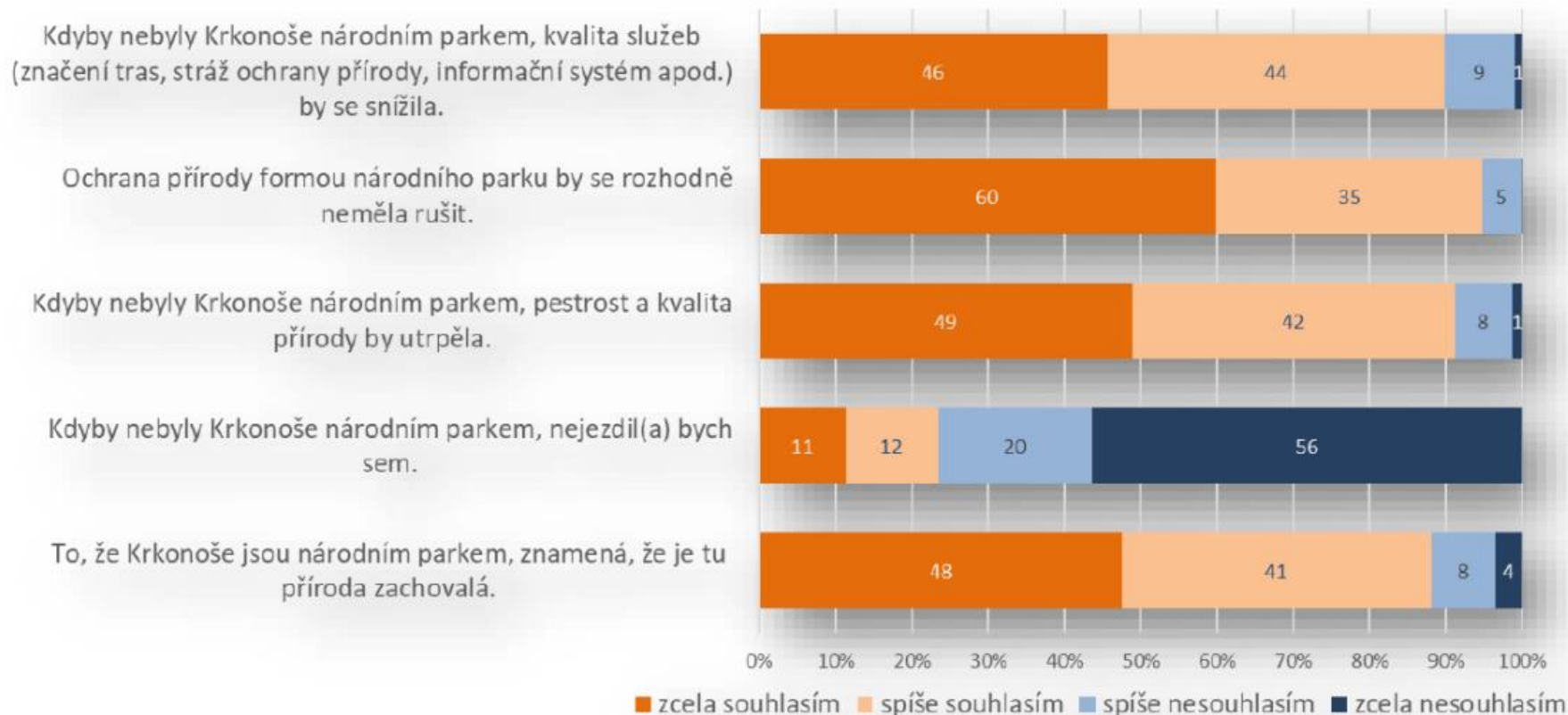
* se zohledněním poměrů jednotlivých kvartálů dle počtu návštěvníků

Při návštěvnosti 2018 získal region jen od návštěvníků národního parku celkem 3,6 mld. Kč

Terénní výzkum VII/2018 – VI/2019

Graf č. 21 – Postoj k národnímu parku v Krkonoších

Q12c: Přečtu Vám teď několik výroků a Vy mi, prosím, ke každému z nich řekněte, zda s ním velmi souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, nebo vůbec nesouhlasíte.



Co s tím můžeme dělat?

Aktuální legislativa

- nedává správě národního parku žádnou pravomoc regulovat množství návštěvníků NP. Nelze stanovit např. maximální denní počet návštěvníků Sněžky.
- neumožňuje zpoplatnit vstup (ani vjezd) do národního parku, natož výší vstupného regulovat nadměrnou návštěvnost (a zároveň Správa NP nese prakticky všechny náklady s tvorbou a údržbou turistické infrastruktury – cesty, povaly, odpočívky...)

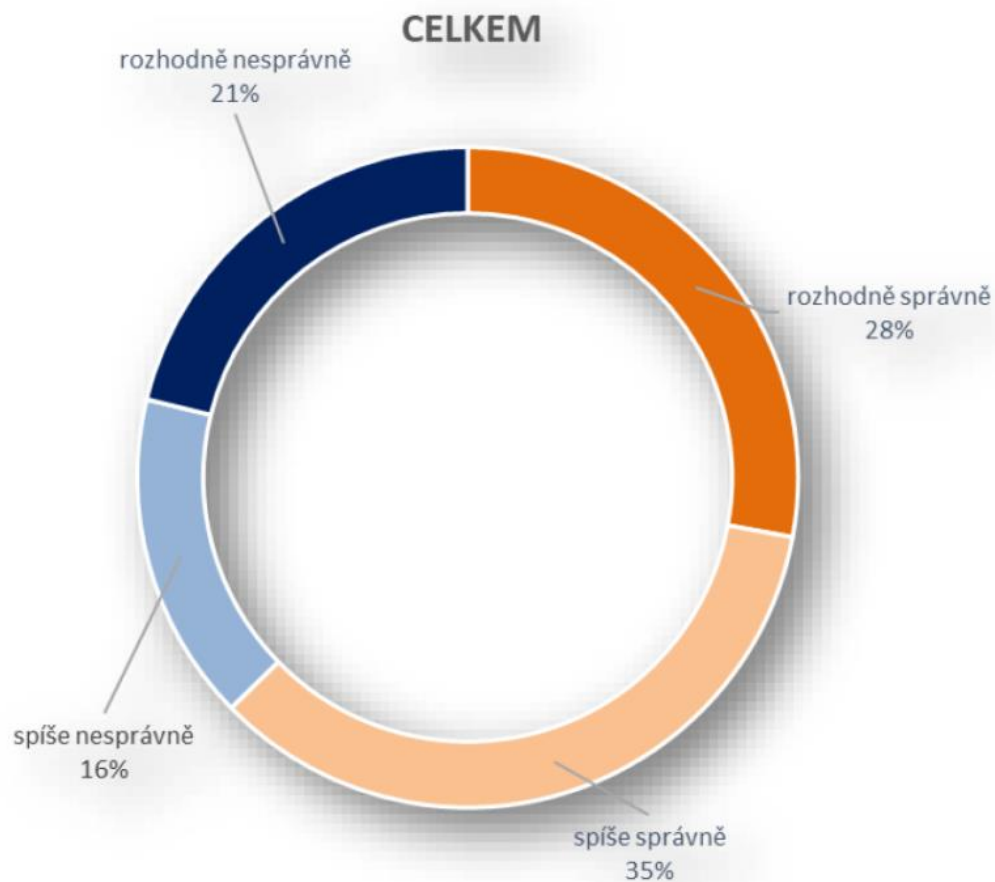
Co děláme

- snažíme se na nadměrné zatížení některých partií Krkonoš upozorňovat ve veřejné komunikaci Správy KRNAP (médiá, sociální sítě, webové stránky...)
- pokoušíme se upozornit na turistické zajímavosti mimo nejnavštěvovanější a nejzatíženější lokality, v nižších partiích hor, v regionech, kterým by naopak určité zvýšení návštěvnosti pomohlo (Žacléřsko, povodí Jizery od Kořenova po Jilemnici, apod.) – médiá, sociální sítě, web, publikace pro návštěvníky...
- spolupráce s oblastní DMO Krkonoše a dalšími partnery v regionu

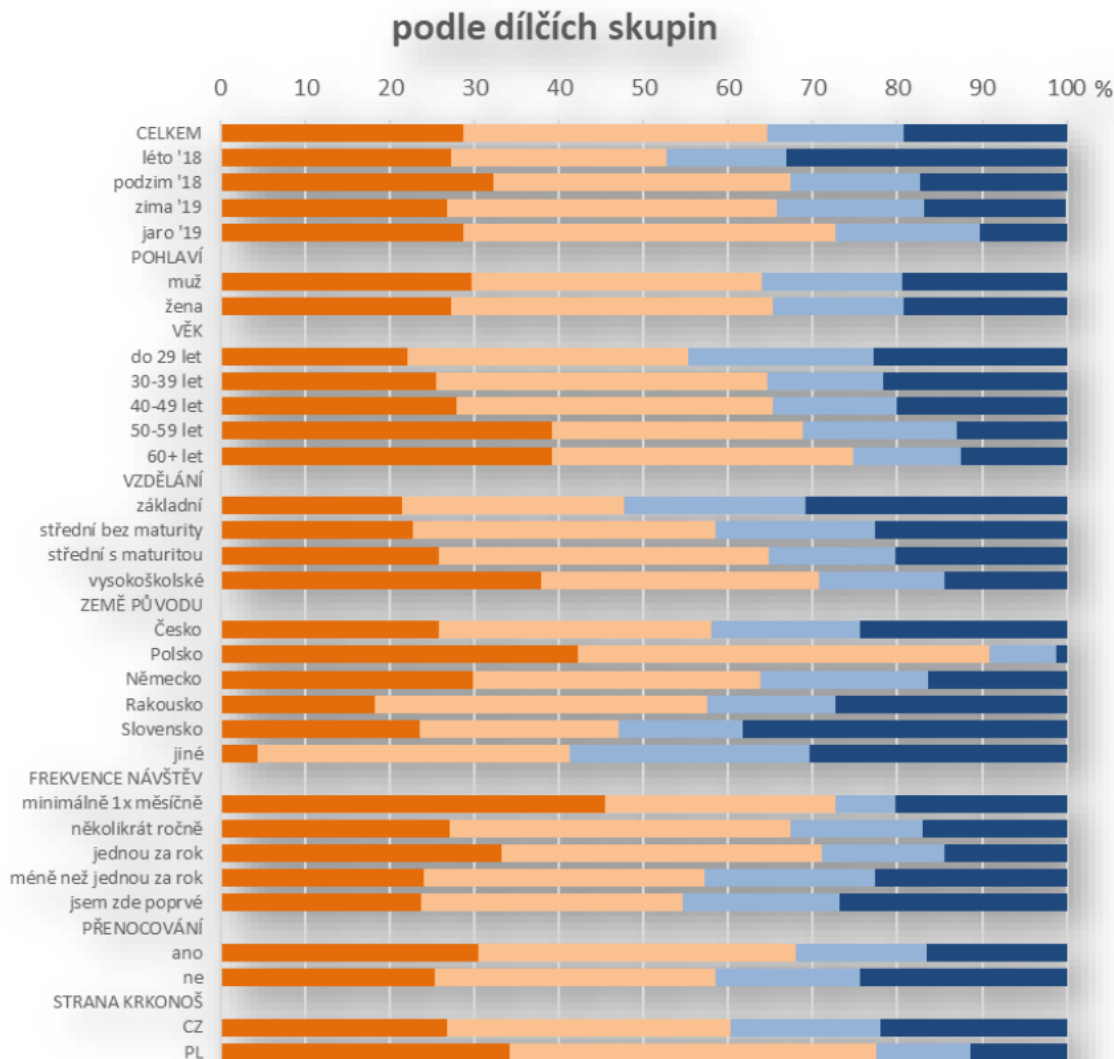
Terénní výzkum VII/2018 – VI/2019 – vstupné?

Graf č. 23 – Vstupné do KRNAP - celek

Q20: V některých národních parcích ve světě je vybíráno vstupné, z něhož se hradí opravy a značení cest, odpočívadla apod. Myslíte si, že by takové vstupné ve výši 30 Kč za osobu a celodenní vstup bylo i pro KRNAP ...



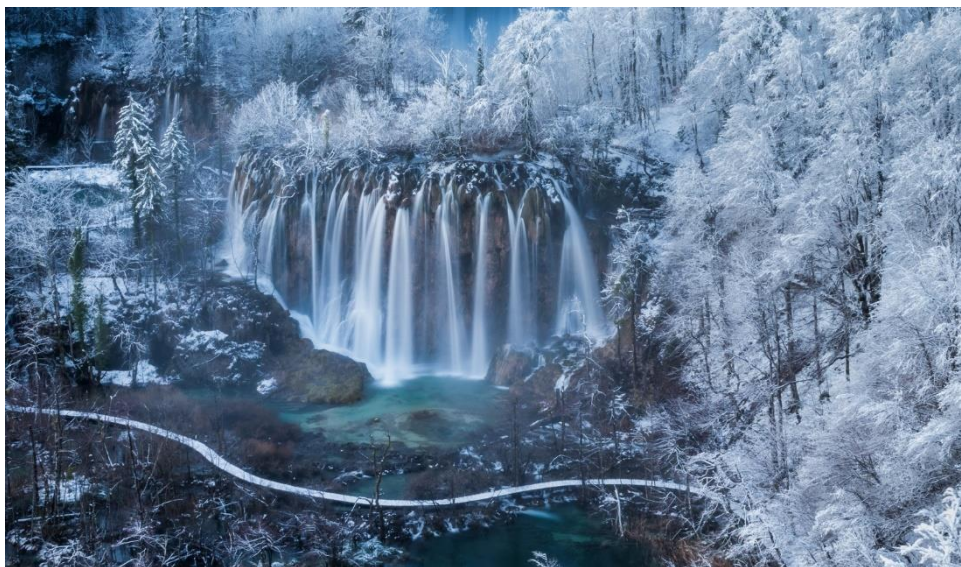
Terénní výzkum VII/2018 – VI/2019 – vstupné?



Možná je na čase zahájit v ČR debatu o legislativní změně, vedoucí k zavedení vstupného do národních parků...

Vstupné do NP se platí v některých evropských zemích – v sousedním Polsku, populárním Chorvatsku... Mimo Evropu je pak vstupné do NP běžným nástrojem.

Vstupné? Ale jaké?



DAY TICKET

VISITOR CATEGORY	PERIOD – PRICE PER PERSON			
	01.01. – 31.03. 01.11. – 31.12.	01.04. – 31.05. 01.10. – 31.10.	01.06. – 30.09.	
			A**	B**
Adults	10,00 eur 75,35 kn	23,50 eur 177,06 kn	39,80 eur 299,87 kn	26,50 eur 199,66 kn
Adults – group*	9,50 eur 71,58 kn	21,00 eur 158,22 kn	33,20 eur 250,15 kn	26,50 eur 199,66 kn
Students	6,50 eur 48,97 kn	14,50 eur 109,25 kn	26,50 eur 199,66 kn	16,50 eur 124,32 kn
Students – group*	5,50 eur 41,44 kn	13,00 eur 97,95 kn	26,50 eur 199,66 kn	16,50 eur 124,32 kn
Children 7-18 years	4,50 eur 33,91 kn	6,50 eur 48,97 kn	15,90 eur 119,80 kn	9,00 eur 67,81 kn
Children 7-18 years – group*	3,50 eur 26,37 kn	5,50 eur 41,44 kn	13,20 eur 99,46 kn	7,90 eur 59,52 kn
Children up to 7 years and persons with disability (over 50%)	Gratis	Gratis	Gratis	Gratis

OPŁATY ZA WSTĘP I UDOSTĘPNIANIE

Przypominamy, że zgodnie z aktualnym [Zarządzeniem](#) Dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego, opłaty za wstęp na teren Karkonoskiego Parku Narodowego nie będą pobierane w dniach 16 stycznia (dzień utworzenia Karkonoskiego Parku Narodowego), 24 maja (Europejski Dzień Parków Narodowych), 10 sierpnia (dzień św. Wawrzyńca).

Wyjątek stanowi Wodospad Kamieńczyka, gdzie nadal obowiązują opłaty za udostępnianie.

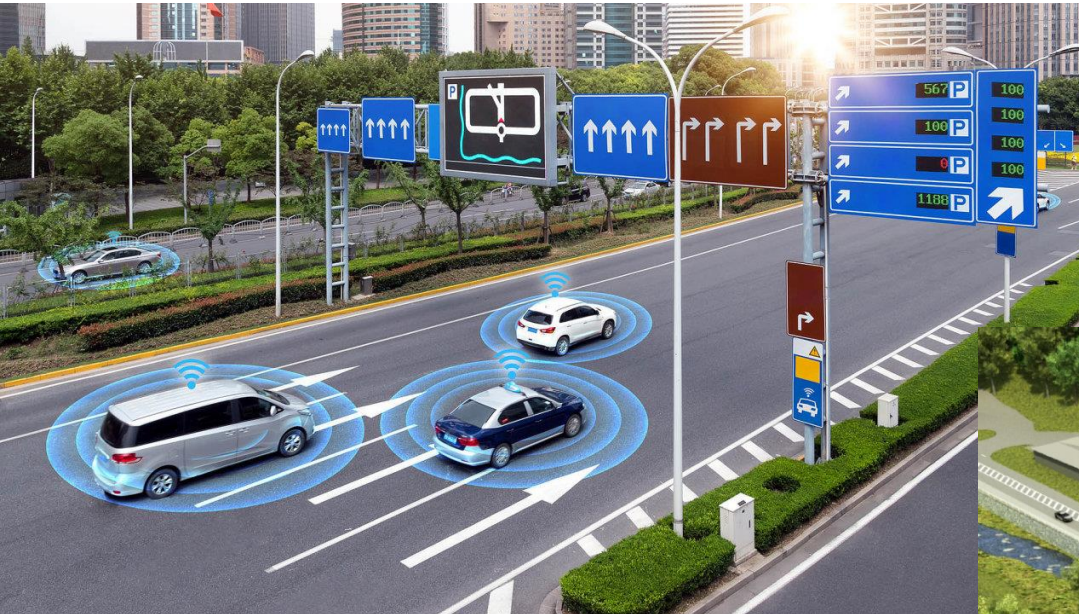
Informacje o opłatach, ulgach, zwolnieniach z opłat za wstęp i udostępnianie KPN reguluje Zarządzenie - więcej informacji na stronie: <https://kpn.mab.pl/warunki-udostepniania>

Opłaty za wstęp do Karkonoskiego Parku Narodowego

RODZAJ	OPLATA NORMALNA	OPLATA ULGOWA
Jednodniowa indywidualna	8,00 zł	4,00 zł
Jednodniowa dla uczestników grup z przewodnikiem górskim sudeckim	7,00 zł	3,50 zł
Trzydniowa indywidualna	20,00 zł	10,00 zł



Co by ještě mohlo pomoci?



- * Investice do SMART dopravních řešení na příjezdu do regionu NP – parkovací kapacity na okrajích parku či v obcích, ideálně víceúrovňové; chytrá navigace
- * SMART řešení dopravy uvnitř NP – evidence a kontrola parkovacích míst, kontrola a regulace vjezdů

Co by ještě mohlo pomoci? Více strážců



* KRNAP má 18 strážců na 550 km². CHKO většinou nemají ani jednoho! Policie ČR nemá dostatečné kapacity na efektivní spolupráci. Polský model?

Co může pomoci? Vzdělávání, informace, osvěta, komunikace



* V případě Krkonoš krajně obtížné – hlavní hřeben, pramen Labe a Sněžka jsou přirozené cíle návštěvníků. Zároveň patří mezi nejcitlivější lokality. Přesto je nutné se snažit hledat cesty.

Thank you for your attention

Jakub Kašpar
Správa KRNAP
tel. +420 724 175 927
e-mail: jkaspar@krap.cz

krap.cz, facebook.com/spravakrap,
twitter.com/KRNAP1, instagram.com/krap.cz

